T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/382
KARAR NO : 2025/519
KARAR TR : 22/09/2025

ÖZET: 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun'un 5. maddesinin 2. ve 16. fıkrası uyarınca davacıya ait işyerinin 20 gün süre ile kapatılmasına ilişkin olarak verilen idari yaptırım kararının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K. K.
Vekillleri : Av. N. B. G., Av. G. K.
Davalı : İçişleri Bakanlığı Tavas Kaymakamlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkiline ait *"M. G."* isimli işletmenin bulunduğu adreste, Tavas İlçe Emniyet Müdürlüğü ekipleri tarafından yapılan denetimlerde, 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun'un ilgili hükümlerine dördüncü kez aykırı hareket edildiğinin tespit edildiğinden bahisle, işletmenin 4207 sayılı Kanun'un 5. maddesinin 2. ve 16. fıkrası uyarınca 20 gün süre ile faaliyetten men cezası ile cezalandırılmasına ilişkin, Tavas Kaymakamlığı İlçe Sağlık Müdürlüğünün 12/03/2025 tarih ve E-74843224-281.99-271919696 sayılı idari yaptırım kararının kaldırılması istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Tavas Sulh Ceza Hakimliği 16/04/2025 tarih ve D.İş No: 2025/162 sayılı kararı** ile, idari yaptırım kararının faaliyetten mene ilişkin olduğu, faaliyetten men kararına karşı aynı zamanda yürütmenin durdurulması kararı istenilmiş olması ve ilgili idari yaptırım kararına karşı itiraz yolunun adli yargıda Sulh Ceza Hakimliğinde görülmesine yönelik herhangi bir kanun hükmünün bulunmaması sebebiyle, itiraza konu idari para cezasından görevli yargı merciinin idari yargı olması nedeniyle, 5326 sayılı Kanun'un 27/8 maddesi gereğince, itiraza konu idari para cezasında görevli yargı merciinin idari yargı yeri olduğu gerekçesiyle başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş; davacının bu karara yönelik yaptığı itirazdan feragat etmesi üzerine karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir.

> *"...İtiraza konu 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında. Kanun'un 5. Maddesinin 2. Fıkrası ve 16. Bendi ile düzenlenen 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun'un 5/2 uyarınca uygulanan 12/03/2025 tarih ve 2025/6 İdari Yaptırım Karar kararı karşısında her ne kadar idari yaptırım*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden z3bwXN1 - P3mQlKA - 6TmlU9s - RdZxCE= ile erişebilirsin

kararında itiraz mercii olarak , sulh ceza hakimlği gösterilmiş olsa da, idari yaptırım kararının faaliyetten mene ilişkin olduğu, faaliyetten men kararına karşı aynı zamanda yürütmenin durdurulması kararı istenilmiş olması ve ilgili idari yaptırım kararma karşı itiraz yolunun adli yargıda Sulh Ceza Hakimliğinde görülmesine yönelik herhangi bir kanun hükmünün bulunmaması sebebiyle itiraza **konu** *idari para cezasından görevli yargı merciinin idari yargı olması nedeniyle 5326 sayılı Kanun'un 27/8 maddesi gereğince hakimliğimizin görevsizliğine ..."*

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Denizli 2.** *İdare* **Mahkemesi 04/06/2025 tarih ve E.2025/503 sayılı kararı** ile, davacıya ait işyerinin 20 gün süre ile kapatılması kararına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

"...Uyuşmazlık konusu olayda, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5661 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin (Sulh Ceza Hakimliklerinin) görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Öte yandan, davacı tarafından aynı istemle Tavas Sulh Ceza Hakimliğinde açtığı davada, anılan Hakimliğin Değişik İş No:2024/8139 sayılı değişik iş kararı ile davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiği gerekçesiyle görev yönünden reddine karar verildiği, anılan karara yapılan itirazın Denizli 2. Sulh Ceza Hakimliğinin Değişik İş No:2025/83 sayılı değişik iş kararıyla reddedildiği ve kararın kesinleştiği görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Tavas Sulh Ceza Hakimliği tarafından 16/04/2025 günlü ve Değişik İş No:2025/162 sayılı görevsizlik kararının kesinleşmesi üzerine Mahkememizde 2025/503 esas sayılı dosya ile açılan davada görevsiz olduğumuz sonucuna varıldığından, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanununun 19'uncu maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru yapılmasına, görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Tavas Sulh Ceza Hakimliği dosyası (dava dilekçesi, Hakimlik Kararı, kesinleşme şerhi) ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, Uyuşmazlık Mahkemesinden karar gelinceye kadar dava hakkında karar verilmesinin ertelenmesine,..."

5. Denizli 2. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun'un *"Tütün ürünlerinin yasaklanması"* başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"(Değişik: 3/1/2008-5727/3 md.)
(1) Tütün ürünleri;
a) Kamu hizmet binalarının kapalı alanlarında,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden z3bwXN1 - P3mQlKA - 6TmlU9s - RdZxCE= ile erişebilirsin

b) Koridorları dahil olmak üzere her türlü eğitim, sağlık, üretim, ticaret, sosyal, kültürel, spor, eğlence ve benzeri amaçlı özel hukuk kişilerine ait olan ve birden çok kişinin girebileceği (ikamete mahsus konutlar hariç) binaların kapalı alanlarında,

c) (Değişik: 24/5/2013-6487/26 md.) Hususi araçların sürücü koltukları ile taksi hizmeti verenler dâhil olmak üzere karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu toplu taşıma araçlarında,

ç) Okul öncesi eğitim kurumlarının, dershaneler, özel eğitim ve öğretim kurumları dahil olmak üzere ilk ve orta öğrenim kurumlarının, kültür ve sosyal hizmet binalarının kapalı ve açık alanlarında,

d) Özel hukuk kişilerine ait olan lokantalar ile kahvehane, kafeterya, birahane gibi *eğlence hizmeti verilen işletmelerde,*

tüketilemez. "

7. 4207 **sayılı** Kanun'un *"Ceza hükümleri"* başlıklı 5. maddesinin 2. ve 16. fıkraları şöyledir:

" (Değişik: 3/1/2008-5727/6 md.)

...

(2)(Değişik: 13/2/2011-6111/202 md.) 2. maddenin (a) bendi hariç birinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen yasakların uygulanması ve tedbirlerin alınması ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmeyen işletme sorumlularına, mahalli mülki amir tarafından bin Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir."

(16) (Ek: 13/2/2011-6111/202 md.; Değişik: 24/5/2013-6487/27 md.) Bu maddedeki cezaları gerektiren fiillerin bir yıllık dönemde tekerrürü hâlinde idari para cezası bir kat; ikinci tekerrürü hâlinde iki kat artırılarak verilir. Aynı dönemdeki üçüncü tekerrürde de iş yeri on günden bir aya kadar kapatılır."

8. 5326 sayılı Kabahatler Kanun'un *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır."

9. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden z3bwXN1 - P3mQlKA - 6TmlU9s - RdZxCE= ile erişebilirsin

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

> *"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.*
>
> *(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 22/09/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Şerife ÖZDOĞAN IŞIK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, 4207 sayılı Kanun'un 5. maddesinin 2. ve 16. fıkraları uyarınca davacıya ait işyerinin 20 gün süre ile kapatılmasına ilişkin olarak verilen, idari yaptırım kararının iptali istemiyle açılmıştır.

15. Dava dosyasının incelenmesinden; Denizli ili, Tavas ilçesi, Samanlık Mahallesi, 3051 sokak, No:8 adresinde faaliyet gösteren *"M. G."* ünvanlı iş yerinde, İlçe Emniyet Müdürlüğü Ekiplerince tütün mamullerinin tüketildiğine dair yapılan denetimler neticesinde elde edilen tespitlere istinaden, iş yeri hakkında (17/04/2024, 17/07/2024, 28/10/2024 tarihlerinde) idari para cezaları verildiği, yine anılan işyerinde 27/10/2024 tarihinde gerçekleştirilen denetim neticesinde aynı ihlalin (3. Tekerrür) 4. İhlal olarak saptanması üzerine, 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun'un 5. maddesinin 2. ve 16. fıkraları uyarınca söz konusu işyerinin 20 (yirmi) gün süreyle kapatılmasına ilişkin Tavas Kaymakamlığı İlçe Sağlık Müdürlüğünün E-74843224-281.99-271919696 sayılı işleminin tesis edilmesi üzerine, mezkûr işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

16. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, Kanun'un 19. maddesinde sayılan yaptırımlar saklı tutulmak kaydıyla, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden z3bwXN1 - P3mQlKA - 6TmlU9s - RdZxCE= ile erişebilirsin

uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

17. 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesine, 5560 sayılı Kanun ile eklenen 8. fıkrasında, idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

18. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

19. Uyuşmazlık Mahkemesince, idari para cezası yönünden oluşan olumsuz görev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılarak, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmiştir.

20. Somut uyuşmazlıkta davacıya ait işyerinin 4207 sayılı Kanun'un 5. maddesinin on altıncı fıkrasına dayanılarak ve bu fıkrada öngörülen sürelere uygun olarak süresiz değil, belirli bir süre için *"20 gün"* kapatılmasına ilişkin idari yaptırım kararının; 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlığını taşıyan 19. maddesinde, *"diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için, ….. İşyerinin kapatılması ……gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"* denilerek, ilgili kanununda, bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklı tutulan, başka bir deyişle, belirtilen istisnalar içinde sayılan yaptırımlardan biri olduğu, 4207 sayılı Kanun'un ilk kez, 13/02/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanun'un 202. maddesiyle, daha sonra 24/05/2013 tarihli ve 6487 sayılı Kanun'un 27. maddesiyle değiştirilerek yeniden düzenlendiği ve *"iş yerinin belirli bir süre için kapatılmasına"* ilişkin karara karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği anlaşılmıştır.

21. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, iş yerinin 20 gün süre ile kapatılmasına ilişkin karara karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin 1. fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Denizli 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Tavas Sulh Ceza Hakimliğinin 16/04/2025 tarih ve Değişik İş No.2025/162 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden z3bwXN1 - P3mQlKA - 6TmlU9s - RdZxCE= ile erişebilirsin

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Denizli 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Tavas Sulh Ceza Hakimliğinin 16/04/2025 tarih ve Değişik İş No.2025/162 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

22/09/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden z3bwXN1 - P3mQlKA - 6TmlU9s - RdZxCE= ile erişebilirsin